

ÎNCHEIERE

14 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul Svetlana Filincova
Judecătorii Dumitru Mardari, Galina Stratulat

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către avocatul Alexandru Chisnencu, în interesele Întreprinderii Individuale ”Viitorul Moscalciuc”, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii Individuale ”Viitorul Moscalciuc” împotriva lui Burlac Grigore cu privire la încasarea datoriei formate din neajunsurile din activitatea de întreprinzător, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 aprilie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Întreprinderea Individuală ”Viitorul Moscalciuc” și menținută hotărârea Judecătoriei Rezina din 30 noiembrie 2015

c o n s t a t ă

La 01 iunie 2015 ÎI ”Viitorul Moscalciuc” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Burlac Grigore cu privire la încasarea datoriei formate din neajunsurile din activitatea de întreprinzător.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, pîrîtul în perioada mai-decembrie 2012 a activat în cadrul întreprinderii în calitate de vânzător – realizator la magazinul ÎI ”Viitorul Moscalciuc” din s. Păpăuți r-l Rezina. La finele anului 2012 Burlac Grigore și-a manifestat dorința de a pleca peste hotarele țării la serviciu, în legătură cu ce și s-a eliberat.

În urma verificării activității pîrîtului în calitate de vânzător, la etapa de primire-predare a bunurilor, reclamantul a depistat un neajuns de mărfuri în sumă totală de 47800 lei. Burlac Grigore a recunoscut lipsa neajunsurilor date și a promis că va restitui toată suma, în legătură cu ce a și fost semnat între părți contractul de împrumut din 26 decembrie 2012, autentificat de către notarul Elena Cornos la aceeași dată.

În temeiul contractului dat și a faptului că pîrîtul refuză de a restitui benevol datoria formată, în perioada anilor 2014-2015 reclamantul s-a adresat cu cerere în procedură de ordonanță. Prin ordonanța din 15 septembrie 2014 a fost admisă cererea întreprinderii, însă ulterior aceasta a fost anulată la 02 februarie 2015, fiindu-i explicat petiționarului că este în drept de a se adresa cu acțiune în procedură civilă generală.

Din conținutul Anexei nr. 1 – Nomenclatorul funcțiilor deținute și lucrărilor executate de către salariații cu care angajatorul poate încheia contracte scrise cu privire la răspunderea materială individuală deplină pentru neasigurarea integrității valorilor

transmise, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 449 din 29 aprilie 2004, vânzătorii, inclusiv, se atribuie la categoria celor ce presupun răspunderea materială deplină a angajatului față de angajator în procesul exercitării de către primul a obligațiilor sale de muncă.

Art. 333 Codul muncii expres stabilește că, salariatul este obligat să repara prejudiciul material cauzat angajatorului, dacă prezentul cod sau alte acte normative nu prevăd altfel.

Conform art. 337 al. (1) Codul muncii, răspunderea materială deplină a salariatului constă în obligația lui de a repara integral prejudiciul material cauzat.

Art. 338 al. (1) lit. a), b) și f) Codul muncii indică că, salariatul poartă răspundere materială în mărimea deplină a prejudiciului material cauzat din vina lui angajatorului în cazurile când: între salariat și angajator a fost încheiat un contract de răspundere materială deplină pentru neasigurarea integrității bunurilor și altor valori care i-au fost transmise pentru păstrare sau în alte scopuri (art.339); salariatul a primit bunurile și alte valori spre decontare în baza unei procuri unice sau în baza altor documente unice; în conformitate cu legislația în vigoare, salariatului îi revine răspunderea materială deplină pentru prejudiciul cauzat angajatorului în timpul îndeplinirii obligațiilor de muncă.

Conform art. 339 Codul muncii, contractul scris cu privire la răspunderea materială deplină poate fi încheiat de angajator cu salariatul care a atins vârsta de 18 ani și care deține o funcție sau execută lucrări legate nemijlocit de păstrarea, prelucrarea, vânzarea (livrarea), transportarea sau folosirea în procesul muncii a valorilor ce i-au fost transmise. Nomenclatorul funcțiilor și lucrărilor menționate la alin.(1), precum și contractul-tip cu privire la răspunderea materială individuală deplină, se aprobă de Guvern.

Dacă suma prejudiciului material ce urmează a fi reținută de la salariat depășește salariul mediu lunar sau dacă a fost omis termenul menționat la alin.(1), reținerea se efectuează conform hotărîrii (deciziei) instanței de judecată, potrivit art. 344 al. (2) Codul muncii.

În temeiul normelor materiale enunțate, pîrîtul este obligat de a restitui reclamantului suma prejudiciului material de 47800 lei, pe care acesta timp de 3 ani nu o achită benevol. Or, somația de executare benevolă, a rămas fără soluționare.

Cere ÎI ”Viitorul Moscalciuc” încasarea de la Burlac Grigore a prejudiciului material de 47800 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătorei Rezina din 30 noiembrie 2015, a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 aprilie 2016, a fost respins apelul declarat de către ÎI ”Viitorul Moscalciuc” și menținută hotărîrea Judecătorei Rezina din 30 noiembrie 2015.

La 13 iunie 2016 avocatul Alexandru Chisnencu, în interesele ÎI ”Viitorul Moscalciuc”, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a cerut admiterea recursului, casarea hotărîrilor judecătorești și emiterea unei noi hotărîri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, instanțele la adoptarea hotărîrilor nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond, concluziile expuse în hotărîri sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material.

Astfel, intimatul a fost angajat la întreprindere în calitate de vânzător, iar pe perioada activității lui s-a format un neajuns în mărime de 47800 lei, sumă ce a fost confirmată și prin contractul de împrumut din 26 decembrie 2012 semnat nemijlocit de către Burlac Grigore. Or, aflându-se în raporturi de muncă, salariatul este obligat de a repara integral prejudiciul material cauzat ca rezultat al acțiunilor ilegale ale acestuia.

Instanțele în motivarea soluțiilor adoptate nu s-au expus asupra argumentelor recurentului ce țin de îmbogățirea fără justă cauză. Respectiv, acesta nemijlocit a făcut trimitere la prevederile art. 1389 al. (1), art. 1392 al. (1) și al. (2), art. 1393 al. (1), art. 1397 al. (1) Cod civil. Instanțele, la rândul lor, urmau să raporteze normele enunțate la litigiul dat și să oblige intimatul de a restitui prejudiciul cauzat ca urmare a îmbogățirii fără justă cauză. Mai mult ca atât, suma prejudiciului a fost recunoscută de intimat, în legătură cu ce a și semnat contractul de împrumut din 26 decembrie 2012, autentificat notarial, și nici nu l-a contestat în vreun mod, din care considerente rezultă legalitatea acestui act juridic, respectiv și constituie temei de încasare a sumei pretinse prin acțiunea dată.

Examinînd temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de avocatul Alexandru Chisnencu, în interesele ÎI ”Viitorul Moscalciuc”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de avocatul Alexandru Chisnencu, în interesele ÎI ”Viitorul Moscalciuc”, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de avocatul Alexandru Chisnencu, în interesele ÎI ”Viitorul Moscalciuc”, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e

Recursul avocatului Alexandru Chisnencu, în interesele Întreprinderii Individuale ”Viitorul Moscalciuc”, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Dumitru Mardari

Galina Stratulat